

בעולם שלאחר המלחמה

או משך-שירות צנוע למדי: 9 חדשים, אם כי דובר גם על הצורך בשירות עד 12 חודש. עתה הוחלט על הנהגת שירות של שנה בכל סוגי החיל. אף אלה המשמשים עתה בצבא, לפי תנאי החיול ל-9 חדשים בלבד, יושארו בו גם לשלשת החדשים הבאים; ואלה אשר כבר סיימו את שירותם, יקראו לתוספת אימונים של שלושה חדשים נוספים. ואלו, אלה מהם, שהם בעלי מקצועות צבאיים מסוימים — יושארו בשירות או יקראו מחדש אל-הדגל ולאימונים, אף לתקופות זמן החורגות ממסגרת שירות 12 החודש.

הידיעות האלה אופיניות למצב בו אומה קטנה, המוד-אגת מחמת החרפת המצב הבינלאומי, מנסה להגביר את בטחונה ע"י החזקת צבא-קבע רב ומאמן יותר. אין בזה, אולי, משום ויתור על שיטה מיליציונית מבחינה עקרונית לתמיד, אך יש בזה משום הודאה כי במצבים מתוחים, ולשמירה על שטחים מרוחקים ודלילי ישוב, יחסית (ועם זאת בעלי חשיבות אסטרטגית בין-לאומית חיונית), — יש ואומה קטנה נאלצת להגדיל את הכחות שהיא מקיימת במצב „הכך“. בתור שטחים כאלה אפשר לראות למשל, את האיזור של נורדקפ (ובעצם גם איזור נארויק) בנורבגיה. בארץ אחרת (וקטנה הרבה יותר) יכול להיות במצב דומה — איזור הנגב ועקבה.

צרפת: גיט מוטס

הצבא הצרפתי הקם לתחיה מתחיל להחזיר לעצמו את מעמדו העצמאי הקודם, הן מבחינת סוגי הכוחות שלי רשותו והן מבחינת היכולת לציידם. לפי הודעת מיניסטר המלחמה מוכנה לשירות הדיביזיה המוטסת הצרפתית הראשונה; וציודה — בעיקרו מתוצרת צרפת.

שוויצריה: כוננות בפני התקפות-אוי

העירות המחודשת לכל סימן של סכנה שבאויור מצאה את ביטויה גם בכך שאף ארץ קטנה ושלייה כשוויצריה החליטה לשדד את מערכות ארגונו של „שירות התצפית-האורית-ההודעות-הדחופות“ אשר לה. מעתה יתנהל השי-רות ע"י מטה מרכזי מיוחד ויהיו בו 4 איזורים, 9 גזרות ו-19 פלוגות.

תורכיה: מטוסים מבריטניה

מה מקומה של „חזית המלחמה הפסיכולוגית“ שבתורכיה במערכות ההזדיינות שבעולם, אפשר לראות מתוך הידיעה, כי במשך שנת 1946 קנתה תורכיה מבריטניה 400 מטוס מכל הסוגים (מטוסי אימון בכלל זה). מעניין לציין שבמשך אותה שנה לא היו דורשים אחרים (פרט לתורכיה) למטוסים צבאיים בריטיים „עודפים“ — ואולם למן 1946 ואילך נמכרו מטוסים כאלה גם לבלגיה, צ'כוסלובקיה, דניה, אירלנד, צרפת, יוון, הולנד, נורבגיה, פרס, פורטוגל ושבדיה.

אוסטרליה: תקומת החיל המיליציוני

החל מ-1 ביולי 1948 חוזרת אוסטרליה אל „סדר-ימי-השלום“ במנגנון הצבאי שלה. מאותו יום מתחדשים קיומם התקין ופעולתם במסגרת חוקי-הקבע של „חילות-האזרחים המתנדבים האוסטרליים“ — הגיס המיליציוני, המהווה בימים כתקונם את עיקר משענתה של הגנת-אוסטרליה. גיס מתנדבים זה לא יהיה שונה מזה שלפני מלחמת-העולם השניה אלא בעצמתו; הוא יוגדל — וימנה עתה חמישים אלף איש, תחת שלשים ושבעה אלפים אשר מנה ערב המלחמה.

נורבגיה: המיליציה בדרך לצבא-קבע של שירות-חובה

שתי מגמות לתמורות החלות בזמן האחרון בארגון כוח-המגן של נורבגיה: תוספת נשק, שכלול והרחבה — מזה; ומעבר (אם כי הדרגי) מן המשטר המיליציוני המובהק למעמד של צבא שירות-חובה, קבוע — מזה.

במסגרת ההזדיינות מודגשים ביחוד בתכניות — חיל-האויור, הארטילריה האנטי-מטוסית, ייצור כלים רקטיים ומחקר בשטח האנרגיה האטומית (בנורבגיה — מקור ניכר לאחד מ„חמרי הגלם“ החשובים לכך: „המים הכבדים“).

לצבא יוקצבו השנה 100 מיליון קרונן, לצי — 100 מיליון (יש לזכור כי צי-הסוחר הנורבגי היה לפני מלחמת העולם השלישי שבעולם), לחיל-האויור — 38 מיליון, לארטילריה האנטי-מטוסית, לייצור רקטי — 5 מיליון וכן למחקר האטומי, לשירות הרפואי — 2 מיליון קרונות. כן נודע כי מפתחים עתה בשביל הצבא טיפוס חדש של רובה (דבר, המעיד כי אין נוטים להסתפק עתה בטיפוס הרובה המסורתי בעל המלאי ל-5 כדורים) שיהיה מוכן כעבור כמה חדשים.

תשומת לב מיוחדת מופנית ע"י מיניסטרוני ההגנה לייצור כלים רקטיים. נוסף על ייצורם של טיפוסים נכריים, מפתחים עתה גם כלים רקטיים לפי תכניות נורבגיות שסוגלו יותר לצרכיה המיוחדים של ההגנה הנורבגית. ואלו במחקר האטומי שוקלים עתה הנורבגים את דבר ייצורה של פצצת אורניום לצרכים נסיוניים.

התפתחות נוספת במגמות מערכת-המגן הנורבגית חלה בסופו של חודש מרס. אמנם, גם הפעם היתה התמורה כרוכה בהרחבת התקציב: נוספו עוד 100 מיליון כתרם על תקציב ההגנה. ואולם, הביטוי הממשי ביותר לתמורה החדשה היה הארכת זמן השירות. לפני מלחמת-העולם האחרונה שלטה בנורבגיה שיטה מיליציו-נית שלפיה היו חייבי השירות נקראים לתקופת אימונים של 84 יום בלבד.

כבר בשנה שעברה נפלה החלטה עקרונית, להנהיג תקופת שירות, דבר שהיה מקרב יותר את הכח הצבאי הנורבגי לטפוס צבא שירות-חובה קבוע. למעשה, נקבע

ברית המועצות: העמדת הצבא

על עצמת-שלום

הדמוביליזציה (החזרת הגיס למצב ותקן של ימי-שלום) של חיל הצבא הסובייטי, שהיה הגדול שבעולם בימי המלחמה, עמדה להסתיים ב-1 באפריל, 1948 — 35 חדש לאחר גמר המלחמה עם גרמניה. על כך הודיע, בסוף פברואר, בימי חגיגות יובל ה-30 של הצבא האדום — מיניסטר ההגנה מ. בולגאנין; ובאמצע מרס הוכרו על שחרורם, תוך שבועים, של אנשי „המכסות-השנתיות“ האחרונות, שגויסו בימי המלחמה ועוד נשארו עם הדגל. מעתה, לפי הודעה רשמית, יהיה הצבא-הסובייטי מורכב בעיקרו מבני כ"א ו"כ"ב שנה.

הרי שהצבא הסובייטי נמצא הולך — אם כי תוך פיגור ידוע, — בעקבות הצבא האמריקאי, בשובו אל מסגרת ימי השלום לגבי עצמתו המספרית. אמנם, אין ספק, כי גם כעת עולה הצבא הסובייטי הן במספר אנשיו והן בדיביזיות המאורגנות שבו — פי כמה על הצבא האמריקאי, ואף על זה ועל הבריטי כשהם מצורפים יחד.

מתעוררת השאלה האם נכונותן של המדינות הגדולות להגביל את עצמת צבאותיהן (אם כי לא עד תקן השלום שב-1929, שנמצא בלתי מספיק) — אינה מלווה, בעת ובעונה אחת, בהגברתו היחסית של חיל-האוויר.

בריטניה: קצב צמצום הצבא

המגמה בבריטניה, הדומה לזו, שצוינה לגבי ברית המועצות (הקטנתו המרחיקה לכת של הצבא — במידה העולה על זו של צמצום חיל-האוויר), באה לידי ביטוי בידיעה שהצבא הבריטי אשר הועמד באביב זה על עצמת 528000 איש, ילך ויצטמק במשך השנה הבאה עד 335000 איש בסך הכל. היקף מצומצם זה יאלצהו, כמובן, לותר על כמה וכמה מתפקידי החוץ המקובלים שלו. השאלה המתעוררת היא זו: באיזו מידה תשפיע החרפת המצב הבינלאומי על הגשמת תכניות הצמצום הללו.

ארה"ב: מעוט המשיכה לקריירה

צבאית

את המפנה הכללי במגמותיהן של שכבות-ציבור שונות באמריקה בשנתים האחרונות — מפנה מהתענינות בענייני-צבא ובשירות בצבא כדרך לאדם צעיר — אל

שקיעה באינטרסים ושאיפות של ימי-שלום — משקפת באופן בולט עובדה מעניינת, לגבי „בית-הספר הצבאי של ארה"ב“, הלא היא „ואסט-פוינט“ הנודעת. בית-הספר מהולל זה לקצינים אשר רבים היו מתדפקים על דלתותיו (ואף נדחים, מחוסר מקום) סובל עתה מחוסר המספר המלא של חניכיו. השנה חסרו לו קרוב לשלוש מאות חניך לעצמת-חניכיו המאושרת של 2.490 — והלא בית-הספר זה הוא גם שערי-הכניסה לרבים מקציני הטיס האמריקאיים.

אכן, אם יבוא עתה שינוי במערכות הכוח-המזוין של ארה"ב — להזדיינות כמותית מוגברת, ולגיוס רחב (באמצע אפריל דרש ראש המטה הצבאי, הגנרל ברדלי, מן הקונגרס להעמיד את הצבא על מינימום של 18 דיביזיות), — יהיה הוא לא בקו המשך של גידול, אלא כמפנה בזווית חדה — לאחר הצטמקות, בקצב מהיר, הן בגייסות המשרתים בפועל והן בעתודותיו של הפיקוד לעתיד.

ארה"ב: בים התיכון

מאז סתיו 1947 חלה תמורה רבתי במערכות ה„איסטר“ סגיה הפוליטית „הבין-לאומית. פעם היתה בריטניה „מדינת חוץ“ יחידה שקיימה צי בים-התיכון. עתה נכנסה אמריקה ותקעה גם היא יתד-קבע בים זה.

אמנם אין לאמריקה שום בסיס משלה בים-התיכון. בענייני אוויר אפשר ותוכל להסתייע במרכז האוויר שבמלחה, ע"י טריפולי, העובר לידיה. אך לבדק אניות וטיפול בהם כנראה שתזמן להשתמש במלטה, מקום בו תסבול האוכלוסיה האזרחית מהפחתת העבודה במספנת הצי הבריטי. קציני צי אמריקאיים אומרים: בסיסנו — ב„נמל נורפולק במדינת וירג'יניה“... אכן, במלחמת האזרחים קיננס השקט פיתח הצי האמריקאי, לראשונה בתולדות העולם, „מסע כבודה“ של הצי — שיירת אניות עצומה, הנושאת אתה כל דלק, אספקה וסידורי בדק הדרושים לצי למשך חדשים. גם צי הים התיכון יקבל את כל אספקתו, ודלק בכלל זה, מארה"ב.

עצמת השייטת: לא פחות מ-16 אניות בכלל זה אניות-משחית, אניות-סיור ולפחות נושאת מטוסים אחת. ערך רב, מנקודת מבט אמריקאית נודע לנסיון הנרכש ע"י אניות נושאות-מטוסים (המתחלפות מדי פעם), בשירות במימי הים התיכון. נוכחות הצי משמשת גם „משענת פסי-כולוגית“ לתורכיה ולממשלה היוונית. ביקורי הצי הפכו לנושא שבמחלקות פנימית באיטליה. נוכחות יחידות צבא-הצי מאפשרת לצי גם גיחות-חוץ בממדים לא גדולים.

מנהלת הירחון תודה לקוראים המוכנים לותר על גליון מ"ו—מ"ז של „מערכות“, — ותחזיר להם תמורתו חוברת אחרת.